

Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg

Diwygio Cynlluniau Pensiwn Diffoddwyr Tân yng Nghymru

Medi 2017

Asesu Effaith ar yr Iaith Gymraeg

Enw: Ymgynghori ar ddiwygio Rheoliadau Pensiwn y Diffoddwyr Tân	Cyfeirnod Asesu Effaith ar yr Iaith Gymraeg 17/09/04
Enw'r person sy'n llenwi'r ffurflen:	Natalie Spiller
Dyddiad:	Medi 2017
Arweinydd polisi:	Steve Pomeroy
Manylion cyswllt:	Steve.pomeroy@llyw.cymru

Math o raglen/prosiect

☐ Polisi	☐ Prosiect neu raglen
☒ Deddfwriaeth	☐ Ymchwil, gwerthuso
☐ Grant	☐ Gwasanaethau
☐ Newid busnes	☐ Contractau, tendrau
☐ Seilwaith	
☐ Adeiladu, Cyfalaf	
☐ TGCh	
☐ Arall (rhowch fanylion isod)	

Costau: Faint yw'r gost ragamcanol ar gyfer oes y rhaglen/prosiect?

Os yw yn is na £25k, yna nid yw'n ofynnol cael Asesiad Effaith llawn ar yr Iaith Gymraeg bob tro (gweler y canllawiau).

Llai na £25 k	£25 k - £49 k	£50 k - £249 k	£250 k	Dros £1 miliwn
☐	☐	☐	☒	☐

O'r uchod, rhowch fanylion unrhyw gostau a nodwyd sy'n uniongyrchol gysylltiedig â'r Gymraeg.

Er na allwn wybod i sicrwydd, mae'n debygol mai bychan iawn yw nifer yr aelodau yr effeithir arnynt gan y newidiadau mewn polisi a bychan iawn fydd y goblygiadau tebygol o ran costau. Bydd yr is-ddeddfwriaeth ar gael yn ddwyieithog; nid ydym yn rhagweld unrhyw gostau sy'n ymwneud yn uniongyrchol â'r iaith Gymraeg.

Am ba hyd y mae disgwyl i'r rhaglen/prosiect redeg?

Hyd at 1 flynedd	Hyd at 2 flynedd	Hyd at 5 mlynedd	Hyd at 10 mlynedd	Mwy na 10 mlynedd	Ddim yn hysbys
☐	☐	☐	☒	☐	☐

Dyddiadau allweddol ar gyfer cerrig milltir y rhaglen/ prosiect:
Yn Dod i Rym: Ebrill 2018
CAM 1: CYNLLUNIO
Beth yw nodau ac amcanion y polisi? Beth yw'r canlyniadau dymunol/ beth fydd yn dynodi 'llwyddiant'?
Mae'n ofynnol cael Gorchymynion i ddiwygio'r is-ddeddfwriaeth a ganlyn sy'n cael effaith ar ddiffoddwyr tân yng Nghymru:- • Gorchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 1992 (FPS) • Gorchymyn Cynllun Digolledu y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007 • Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2015 • Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) (Darpariaethau Trosiannol a Chanlyniadol) 2015 Bydd diwygio'r darpariaethau cyfredol yn sicrhau bod Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân yng Nghymru yn rhedeg yn esmwyth.
Pa opsiynau polisi sydd wedi cael eu hystyried? a Beth fydd yr effeithiau os <i>na chaiff</i> y polisi ei weithredu?
Mae gan Weinidogion Cymru bwerau i wneud cynlluniau pensiwn diffoddwyr tân a'u diwygio o dan Ddeddf y Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 a Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus Act 2013 ac i ddiwygio Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 1992 o dan adran 26 o Ddeddf Gwasanaethau Tân 1947. <u>Diwygio Gorchymyn Cynllun Pensiwn Diffoddwyr Tân 1992 a Gorchymyn Cynllun Digolledu'r Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007 - Budd-dal Goroewyr i'r Diffoddwyr Tân hynny sy'n marw o ganlyniad i'w Gwasanaeth</u> Mae priod neu bartneriaid sifil diffoddwyr tân sy'n marw mewn gwasanaeth yn gymwys i gael budd-daliadau penodol sy'n ymwneud â phensiwn y diffoddwr tân hwnnw. Er hynny, mae darpariaethau budd-dal goroewyr yng Nghorchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 1992 a Gorchymyn Cynllun Digolledu'r Diffoddwyr Tân (Cymru) 2007 yn darparu bod y budd-daliadau hynny yn peidio â bod yn daladwy os yw'r partner sy'n goroesi yn ailbriodi neu'n creu partneriaeth sifil newydd. Gellid dadlau bod hyn yn annheg, yn enwedig i'r rheini y mae eu priod wedi marw yn gwneud ei dyletswydd/ddyletswydd. Bydd y Gorchymyn yn gwneud yn iawn am hyn drwy ganiatáu'r goroewyr hynny i ddal gafael ar eu budd-daliadau pensiwn os ydynt yn ailbriodi neu'n creu partneriaeth sifil newydd. <u>Diwygio Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2015, Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) (Darpariaethau</u>

Trosiannol a Chanlyniadol) 2015 a Gorchymyn Pensiwn y Diffoddwyr Tân 1992

Daeth Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Cymru) 2015 i rym ar 1 Ebrill 2015. Ers hynny, mae nifer o fân broblemau wedi dod i'r amlwg ac mae'n ofynnol eu diwygio. Roedd hefyd yn ofynnol cael mân ddiwygiadau i Orchymyn Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân 1992 yn ogystal â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Diffoddwyr Tân (Cymru) (Darpariaethau Trosiannol a Chanlyniadol) 2015 sy'n llywodraethu trosglwyddo aelodau o Gynllun 1992 a Chynllun 2006 i Gynllun 2015.

Mae angen y diwygiadau a amlinellir uchod er mwyn sicrhau bod Cynlluniau Pensiwn Diffoddwyr Tân yn rhedeg yn effeithiol.

Oes yna gysylltiad clir rhwng y rhaglen a strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg: iaith fyw: iaith byw?

Ar wahân i gyfieithu'r Gorchmynion, nid oes cysylltiad gwirioneddol â strategaeth iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru na materion iaith yn fwy cyffredinol.

Mae'r diwygiadau arfaethedig i is-ddeddfwriaeth yn ceisio cael gwared ag anghyfiawnderau tebygol ac yn ymgais i gywiro camgymeriadau sy'n bodoli yn y darpariaethau cyfredol. Bydd y diwygiadau i'r ddeddfwriaeth gyfredol yn gymwys i ddiffoddwyr tân a'u teuluoedd yn gyfartal waeth beth fo'r dewis o iaith.

Beth yw'r effeithiau (boed yn gadarnhaol a/neu'n andwyol) ar y Gymraeg a nodwyd gennych ar y cam cynllunio cychwynnol?

hynny yw, Siaradwyr Cymraeg, cymunedau cyfrwng Cymraeg, addysg cyfrwng Cymraeg, dysgwyr, y gwasanaethau sydd ar gael yn Gymraeg?

Dim

Pwy yw'r rhanddeiliaid? A ydy anghenion siaradwyr Cymraeg a dysgwyr yn cael eu diwallu? I ba raddau y mae grwpiau sydd â buddiant yn y Gymraeg yn debygol o ymateb yn gadarnhaol i'r cynigion?

Yn bennaf diffoddwyr tân, Awdurdodau Tân ac Achub, undebau llafur a phartneriaid. Ni ragwelir y bydd hyn o ddiddordeb i grwpiau buddiant y Gymraeg.

Bydd pob dogfen gyhoeddedig yn ddwyieithog.

Os nad oes asesiad wedi'i gwblhau, neu os nad oes unrhyw effaith wedi'i nodi, rhowch gyfrif llawn at ddibenion cadw cofnodion.

(Gellir defnyddio hyn yn Nhribiwnlys y Gymraeg yn y dyfodol)

Mae'r diwygiadau arfaethedig i Reoliadau Cynllun Pensiwn Diffoddwyr Tân fel y'u hamlinellir uchod yn ceisio dileu unrhyw anghyfiawnderau a gwahaniaethu tebygol ar sail oedran, rhywedd, statws priodasol a chrefydd. Bydd y newidiadau i'r ddeddfwriaeth gyfredol yn gymwys i ddiffoddwyr tân a'u teuluoedd yn gyfartal waeth

beth fo'r dewis o iaith. Ni fyddant yn cael effaith ehangach yn gymdeithasol nac yn gymunedol, gan gynnwys o ran y Gymraeg.	
Pa gamau/waith pellach sydd wedi'u nodi ar y cam cynllunio cychwynnol? ee. y gofynion o ran data, yr angen am adolygiad gan gymheiriaid, trafodaeth allanol gyda grwpiau sy'n siarad Cymraeg, nodi rhanddeiliaid neu restr ymgynghori, yr angen i gysylltu ag Uned yr Iaith Gymraeg am gyngor)?	
Dim.	
CAM 2: CAM 2: NODI AC ASESU EFFEITHIAU	
Crynodeb o'r Asesiad Effaith Rhowch grynodeb o'r asesiad effaith manwl a gynhaliwyd ynghyd â'r sgorau a roddwyd.	
Effeithiau cadarnhaol:	
Amherthnasol	
Effeithiau andwyol:	
Amherthnasol	
statws, defnydd o wasanaethau Cymraeg, defnydd o'r Gymraeg mewn bywyd bob dydd, a'r defnydd o'r Gymraeg yn y gwaith wedi cynyddu?	
Amherthnasol	
Tystiolaeth/ data wedi'u defnyddio, gan gynnwys proffil demograffig, wrth ystyried yr effeithiau:	
Amherthnasol	
Yn ôl yr asesiad effaith/ asesiad risg, pa effaith debygol gyffredinol y rhagwelir y byddai'r polisi hwn, pe bai'n cael ei ddatblygu, yn ei chael ar y Gymraeg?	Cadarnhaol: ☐ Andwyol: ☐ Niwtral: ☒ Ddim yn hysbys: ☐
Penderfyniad yn dilyn yr Asesiad Effaith	1. Dim newid mawr ☒ 2. Addasu'r polisi i wella'r effeithiau ☐ 3. Parhau â'r polisi gyda mesurau lliniaru ☐ 4. Rhoi'r gorau iddi a dileu'r polisi ☐
Os atebwyd 2,3 neu 4 uchod – yna dylid ateb y cwestiwn canlynol: Sut byddwch chi'n mynd i'r afael â'r effeithiau hyn er mwyn gwella'r canlyniadau ar gyfer y Gymraeg? Manylion mesurau lliniaru/ camau gweithredu/ opsiynau eraill i leihau effeithiau andwyol a chynyddu'r canlyniadau cadarnhaol:	

Os ydych yn ymgysylltu neu'n ymgynghori, beth yw eich cynlluniau? Pa gwestiynau ydych chi am ofyn i randdeiliaid ynghylch Asesu'r Effaith ar y Gymraeg a materion yn gysylltiedig â'r Gymraeg?
CAM 3: AR ÔL YR YMGYNGHORIAD A PHARATOI I GYHOEDDI, MONITRO A GWERTHUSO
Yn dilyn ymgynghoriad, pa newidiadau a wnaethoch i fynd i'r afael ag unrhyw faterion a godwyd o ran yr Iaith Gymraeg?
N/A
Sut fyddwch chi yn monitro'r effeithiau parhaus yn ystod rhoi'r polisi ar waith?
Amherthnasol
Amlinellwch sut y byddwch yn parhau i ddal effeithiau o ran monitro a gwerthuso yn y dyfodol
Amherthnasol
Unrhyw sylwadau eraill – canlyniadau gwerthuso parhaus, effeithiau sy'n dod i'r amlwg
Amherthnasol

4. Datganiad

Arweinydd polisi:

**Dileer yn ôl y gofyn:*

~~*Mae'r~~ Nid yw'r polisi yn cael effaith ar y Gymraeg. Lle nodwyd bod yna effeithiau andwyol neu gyfleoedd a gollwyd, diwygiwyd fel y bo'n briodol a rhoddwyd y camau gweithredu priodol ar waith.

Enw:
Steve Pomeroy
Adran:
Cangen y Gwasanaethau Tân, yr Is-adran Diogelwch Cymunedol
Dyddiad(au):
Medi 2017
Llofnod:
Dyddiadau Adolygu Arfaethedig:

CYMERADWYO ac ADOLYGU GAN Y PRIF BERCHENNOG CYFRIFOL	
Rwy'n fodlon bod yr Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg yn adlewyrchiad cywir o'r rhaglen/prosiect ar y cam datblygu hwn. Drwy lofnodi, gallaf gadarnhau bod Safonau'r Gymraeg wedi cael y sylw dyledus. Byddaf yn ail-asesu'r rhaglen/prosiect ar gamau allweddol gydol oes y rhaglen/prosiect, gan gynnwys adolygu polisi.	
Llofnodwyd Martin Swain (Prif Berchennog Cyfrifol)	Dyddiad September 2017